

MARKKINA-ANALYYSI LAUKAA, LIEVESTUORE

LÄHTÖKOHDAT JA TYÖN TAVOITE

- Lievestuoreen kehittämissuunnitelmalla tavoitellaan alueelle maltillista kasvua. Tavoitteena on esimerkiksi saada palautettua junaliikenne entiselle tasolleen ja kehittää satamaa osana keskustan virkistysaluetta
- Lievestuoreen kehittämissuunnitelmassa kartoitetaan taajama-alueen kehittämisen lähtökohdat ja reunaehdot seuraavista näkökulmista:
 - Kaupallinen kehittäminen
 - Maankäyttö
 - Liikenne
- Työn lopputuloksena laaditaan ideasuunnitelma keskustan kehittämismahdollisuuksista.

SIJAINTI JA MARKKINA-ALUE

LIEVESTUORE

- Lievestuoreen taajama sijaitsee Laukaan kunnan eteläosassa, valtatie 9:n (E63) varrella ja Lievestuorenjärven rannalla.
- Laukaan keskustaajamaan on matkaa noin 30 km ja Jyväskylään 27 km
- Lievestuore kuuluu kaupallisesti Jyväskylän vaikutusalueeseen ja varsinkin erityiskaupan asioinneista valtaosa suuntautuu Jyväskylään (Lähde: Erikoiskaupan asiointialueet, SYKE/TNS-Gallup)

ERIKOISKAUPAN ASIOINTIALUEET

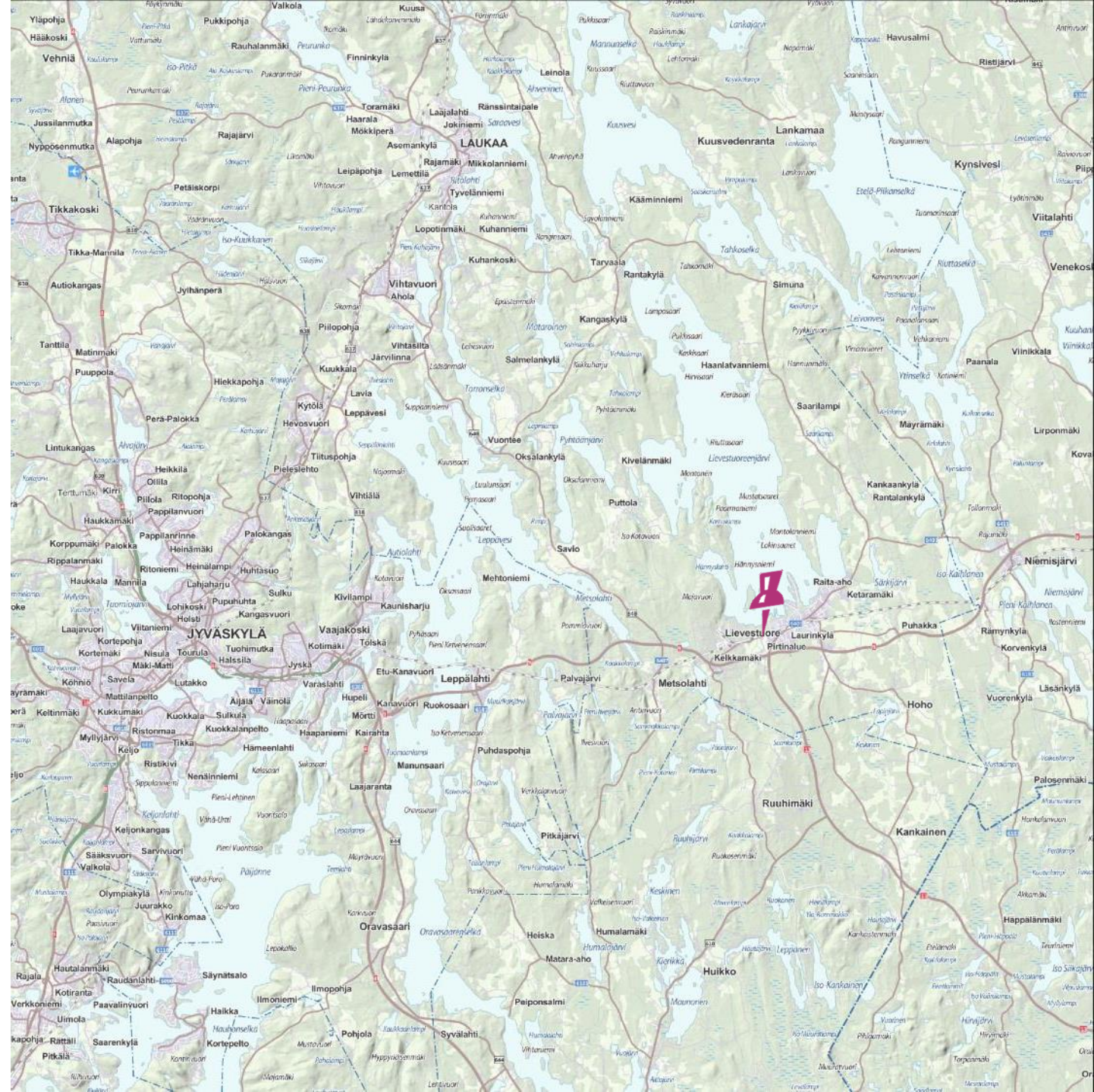
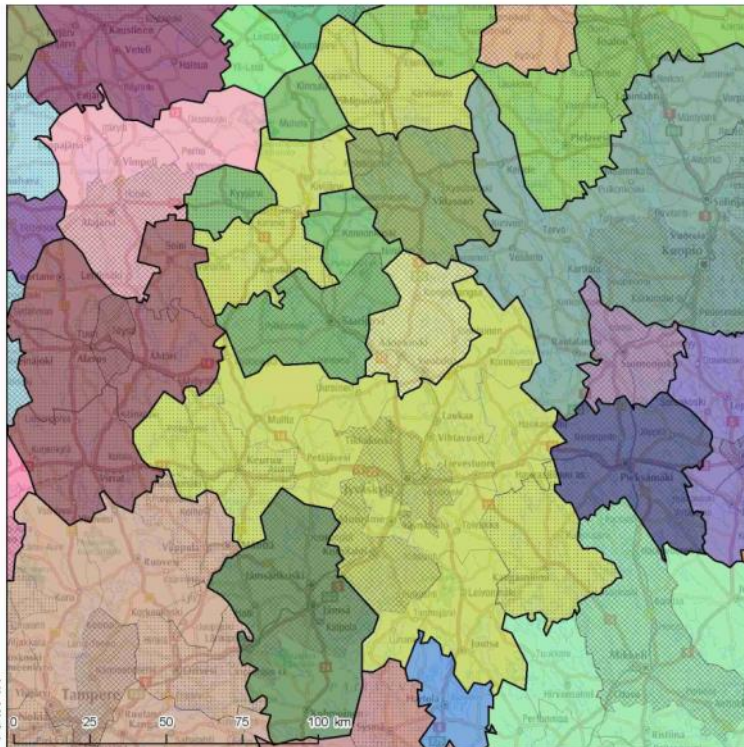
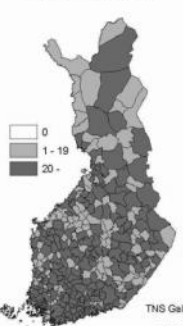
Mukana 18 erikoiskaupan toimialan asiointi laskettuna yhteen samapainoisina

Asiointialueet (eri väreillä)

Kuntaluokitus omassa kunnassa asiointiin perusteella

- Keskuskunta: vähintään 50 % asiointia omassa kunnassa
- Omassa kunnassa asiointi alle 50 %, mutta enemmän kuin missään muussa yksittäisessä kunnassa
- Omassa kunnassa asioidaan vähemmän kuin jossain muussa yksittäisessä kunnassa

Asiointitietojen vastaajamäärä
N < 20 noin 40 %:ssa kunnia

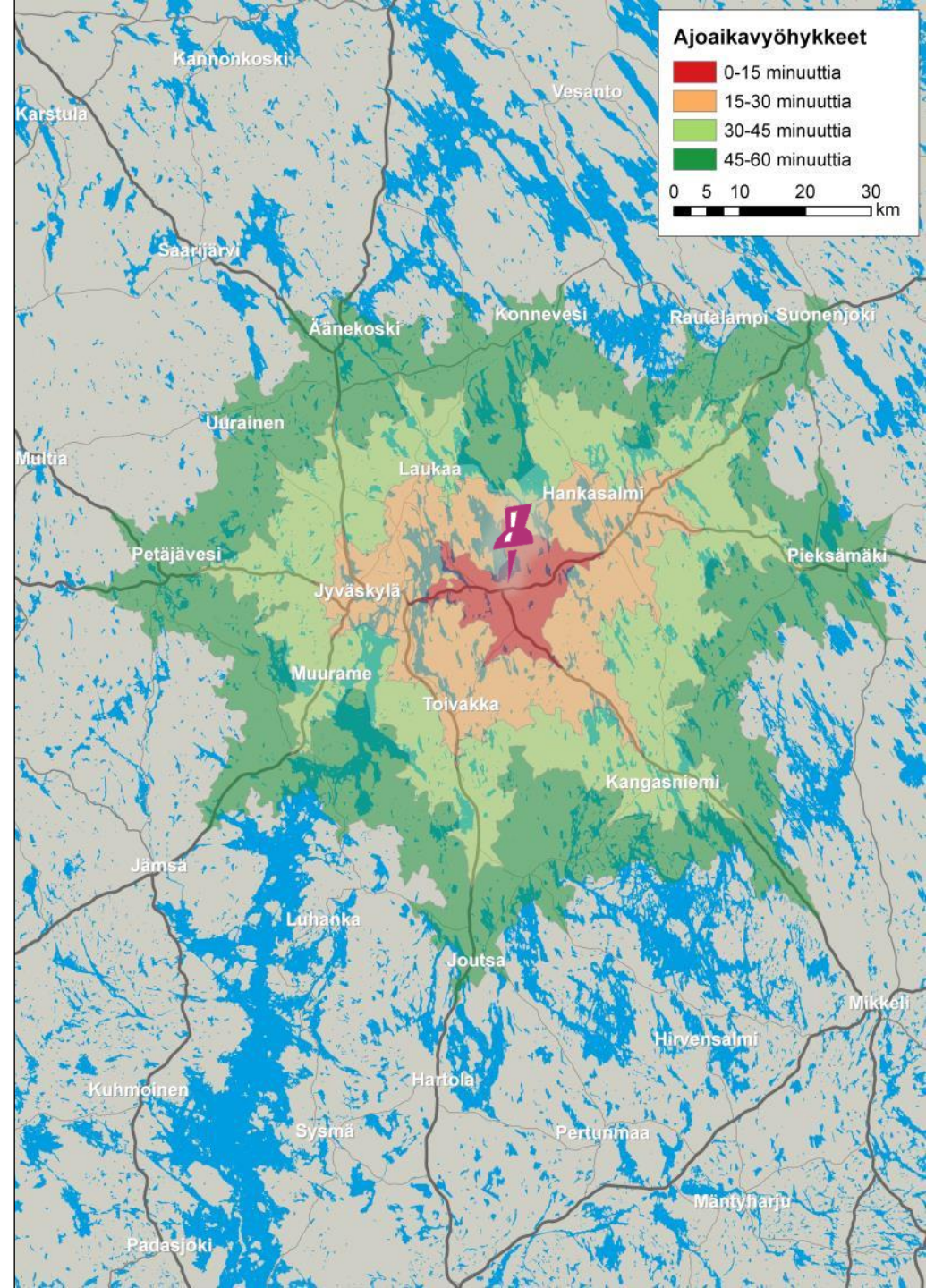

SAAVUTETTAVUUS

- Oheisella kartalla on tarkasteltu Lievestuoreen saavutettavuutta ajoikaan (0-60 min) perustuen.
 - 30 minuutin vyöhykkeellä sijaitsevat Jyväskylän, Laukaan, Toivakan ja Hankasalmen keskustaajamat
 - 45 minuutin vyöhyke tavoittaa Muuramen sekä Kangasniemen keskustaajamat
 - 60 minuutin ajoaikavyöhyke ulottuu aina Äänekosken, Konneveden, Suonenjoen, Pieksämäen, Joutsan, Petäjäveden ja Uuraisten keskustaajamiin saakka
- Oheisessa taulukossa on kuvattu väestön määrä ajoaikavyöhykkeillä: tunnin ajoajan säteellä Lievestuoreesta asuu yli 226 000 asukasta

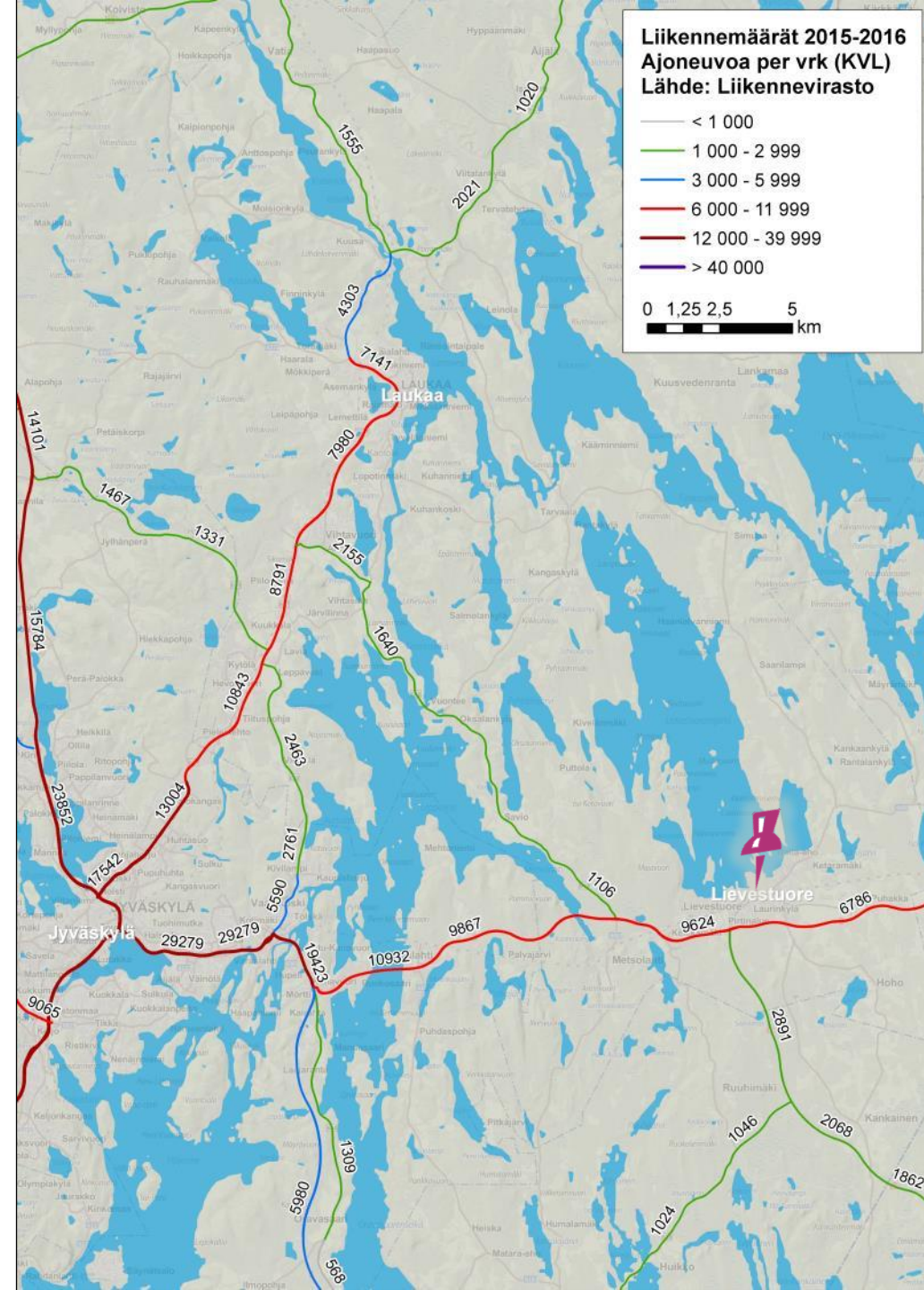
Vyöhyke	Väestömäärä	Kumulatiivinen
0-15 min	4 859	4 859
15-30 min	40 046	44 905
30-45 min	55 116	100 021
45-60 min	126 788	226 809

Väestö ajoaikavyöhykkeillä 31.12.2014

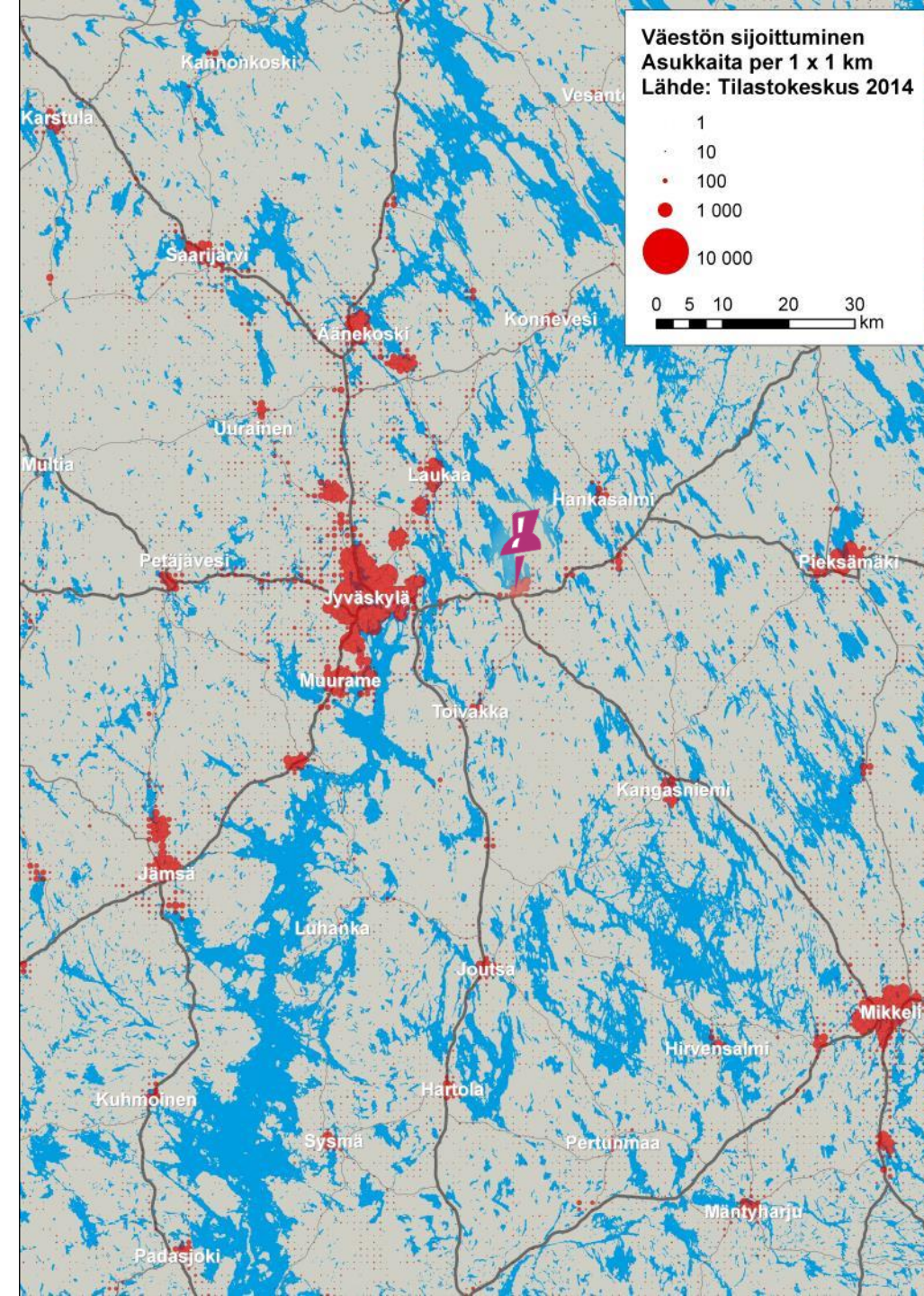
LIKENNEMÄÄRÄT

- Liikennemääriltään keskeisin tieyhteys on Lievestuoren ja Jyväskylän välinen tieosuus; Lievestuoreen lähetyvillä valtatie 9:n liikennemäärät Jyväskylään päin ovat keskimäärin noin 9 600 ajoneuvoa vuorokaudessa.
- Hankasalmen suuntaan valtatie 9:n liikennemäärä on keskimäärin 6 800 ajoneuvoa vuorokaudessa.
- Valtatiellä 13 Mikkeliintieltä Kangasniemen suuntaan liikennemäärät ovat noin 3 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.
- Seututiellä 640 Laukaan kirkonkylän suuntaan keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 1 100 ajoneuvoa.

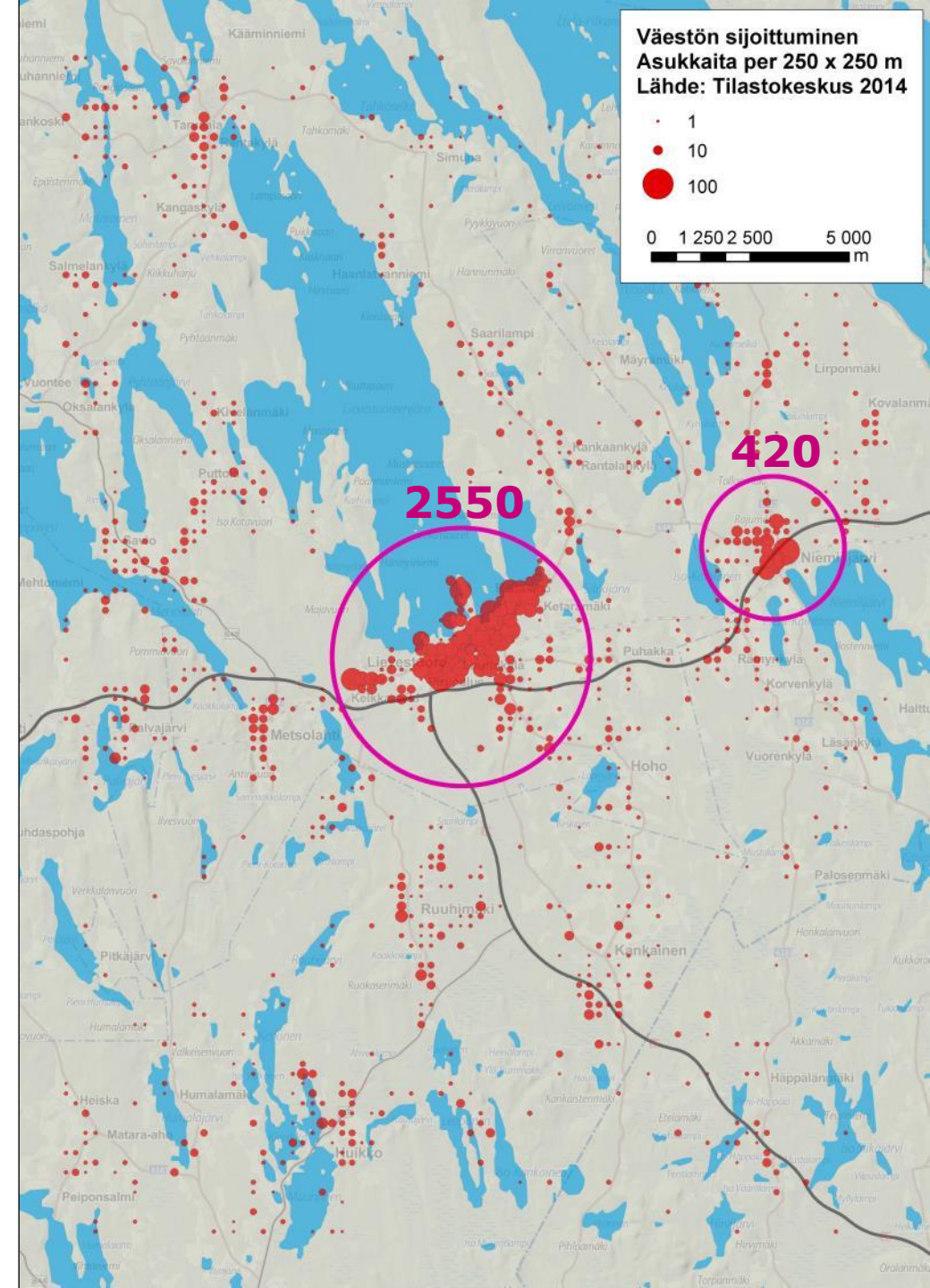
VÄESTÖN SIJOITTUMINEN

- Vuonna 2015 Laukaassa asui noin 18 850 asukasta, josta hieman yli 2500 Lievestuoreella valtatie 23 (E63) ja valtatie 13 läheisyydessä.
- Lievestuoreen lisäksi Laukaan väestö on keskittynyt kirkonkylään sekä Vihtavuoren ja Leppäveden taajamiin seututie 637:n varrella
- Koko Keski-Suomen maakunnassa 275 800 asukasta; maakunnan asukkaista noin 50 % (137 400) asuu Jyväskylässä
- Jyväskylän lisäksi lähellä sijaitsevia asutuskeskittymiä ovat esimerkiksi Hankasalmi (5 200 asukasta), Kangasniemi (5 600 asukasta) ja Pieksämäki (18 800 asukasta)

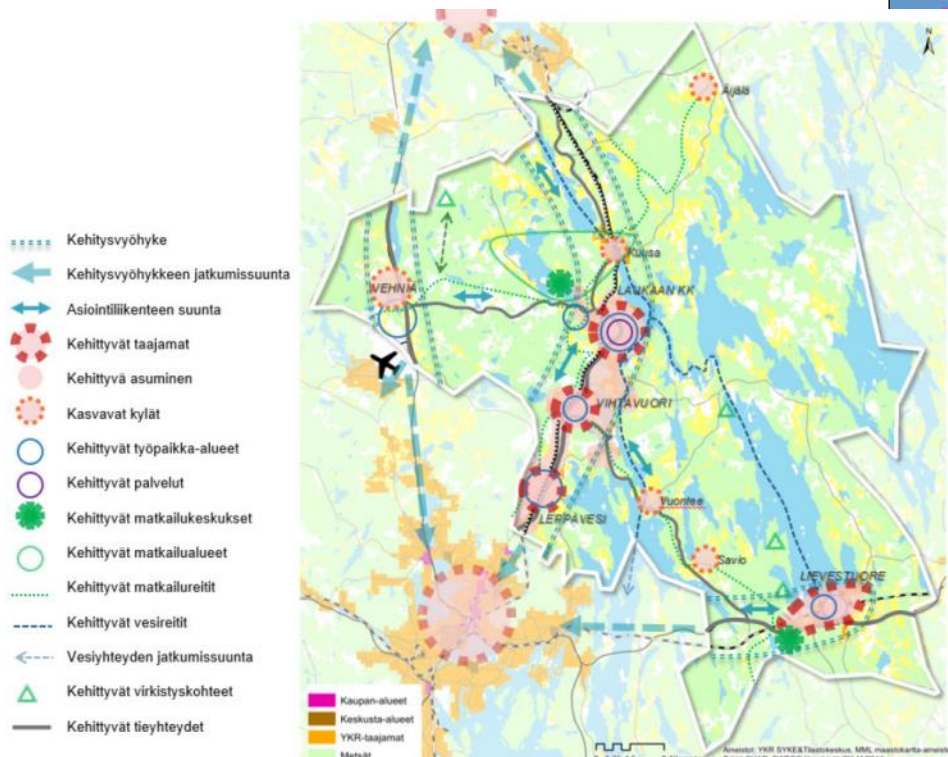
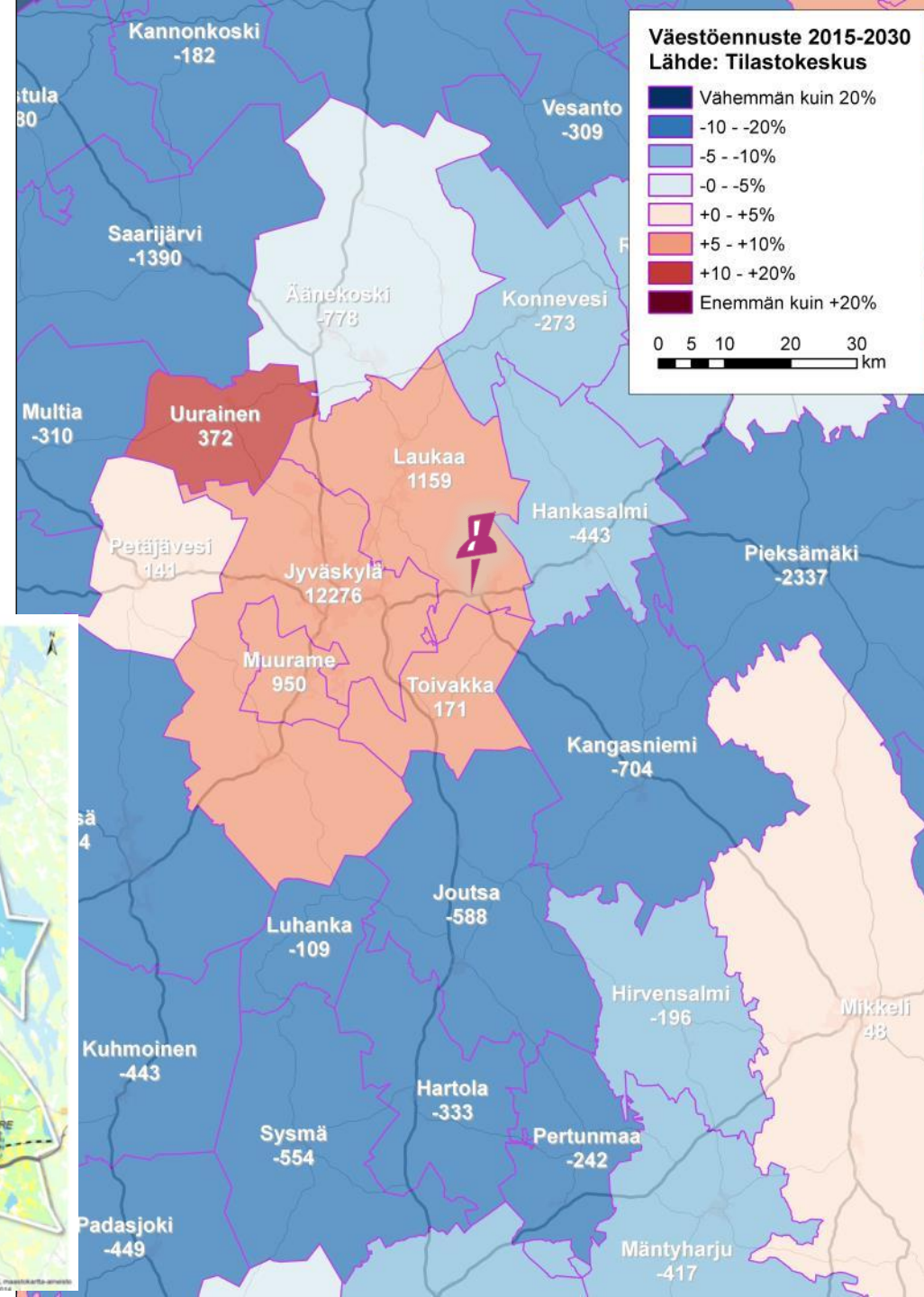
VÄESTÖN SIJOITTUMINEN

- Oheisella kartalla on kuvattuna väestön sijoittuminen 250 x 250m tilastoruuduissa vuonna 2014. Pallon koko kuvaa väestön määrää ruudussa.
- Lievestuoreen taajamassa asui vuoden 2014 lopussa noin 2 500 asukasta, eli noin 13,5 % koko kunnan asukkaista
 - Väestö on keskittynyt tiiviisti taajama-alueelle ja hajanaista asutusta on lähinnä keskeisimpien teiden varsilla ja järvien rannoilla
 - Lähellä Lievestuoreen taajamaa sijaitsee myös Hankasalmen Niemisjärvi, jossa asuu noin 400 asukasta.

VÄESTÖENNUSTE

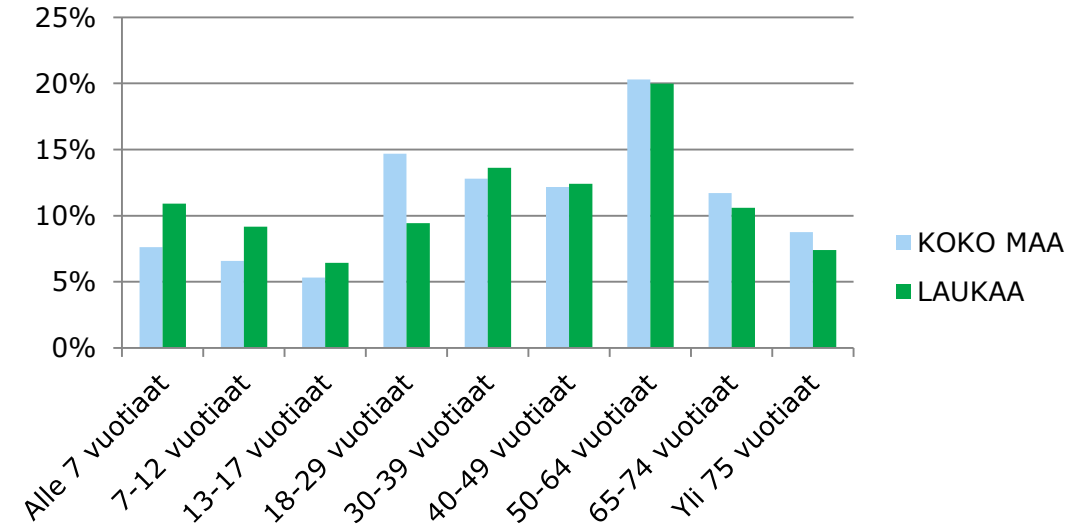
- Tilastokeskuksen vuonna 2015 julkistaman väestöennusteen mukaan koko Keski-Suomen maakunta on Jyväskylää ja sen ympäryskuntia lukuun ottamatta pääosin negatiivisen väestökehityksen aluetta. Laukaa kuuluu kuitenkin Keski-Suomen kasvukuntiin ja väestömäärän arvioidaankin kasvavan noin 1 200 asukkaalla (n. +6 %) vuoteen 2030 mennessä
- Laukaan kunnan rakennemallissa Lievestuore on tunnistettu kehittyvänä taajamana yhdessä Laukaan kirkonkylän, Vihtavuoren ja Leppäveden kanssa
- Laukaanhovin ja Nokkakiven huvipuiston alue Lievestuoreen lounaispuolella on rakennemallissa tunnistettu kehittyvänä matkailukeskuksena

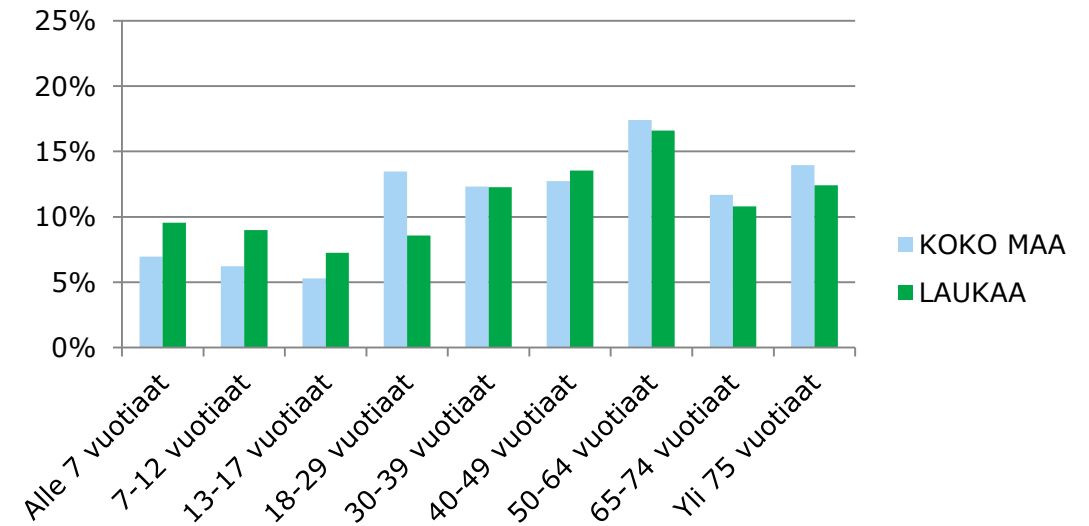
VÄESTÖN IKÄRAKENNE

- Ikärakennetarkastelun perusteella Laukaassa asuu erityisesti lapsiperheitä, sillä noin 26 % kunnan asukkaista on alle 18-vuotiaita (koko maassa keskimäärin 20 %). Senioreiden (yli 64-vuotiaiden) osuus on puolestaan koko maan tasoa pienempi.
- Laukaasta muuttaa erityisesti opiskelijan perässä 18-29 -vuotiaita; kyseisen ikäryhmän osuus on selkeästi koko maan tasoa matalampi
- Vuonna 2030 Laukaan ikärakenne on edelleen tasapainoinen, vaikka yli 64-vuotiaiden osuus kasvaakin nykyisestä 18 %:sta 23 %:iin.

2015 IKÄRAKENNE

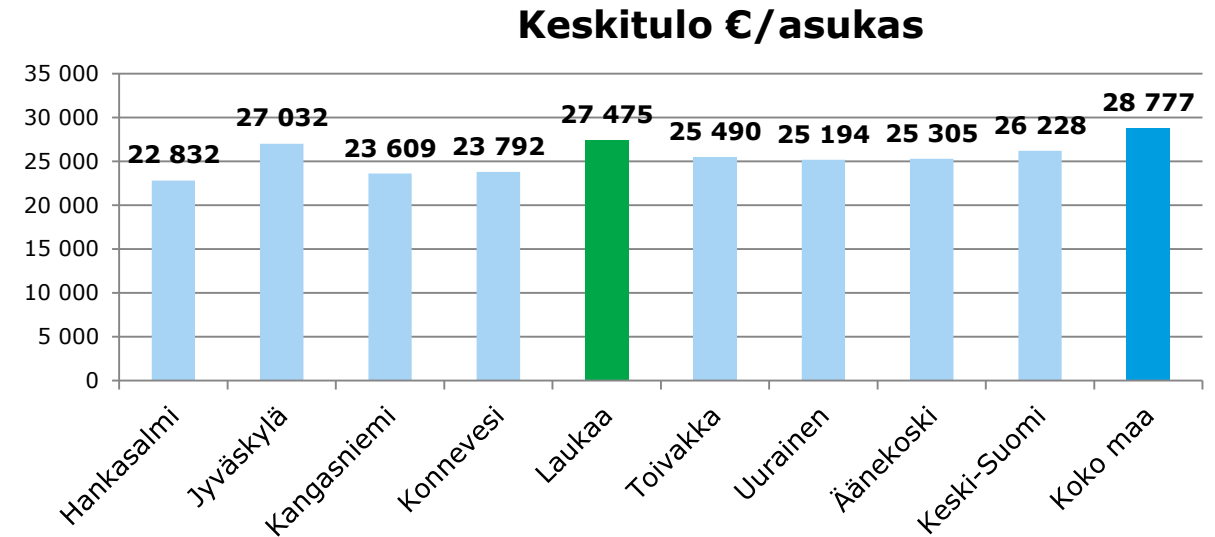

2030 IKÄRAKENNE-ENNUSTE

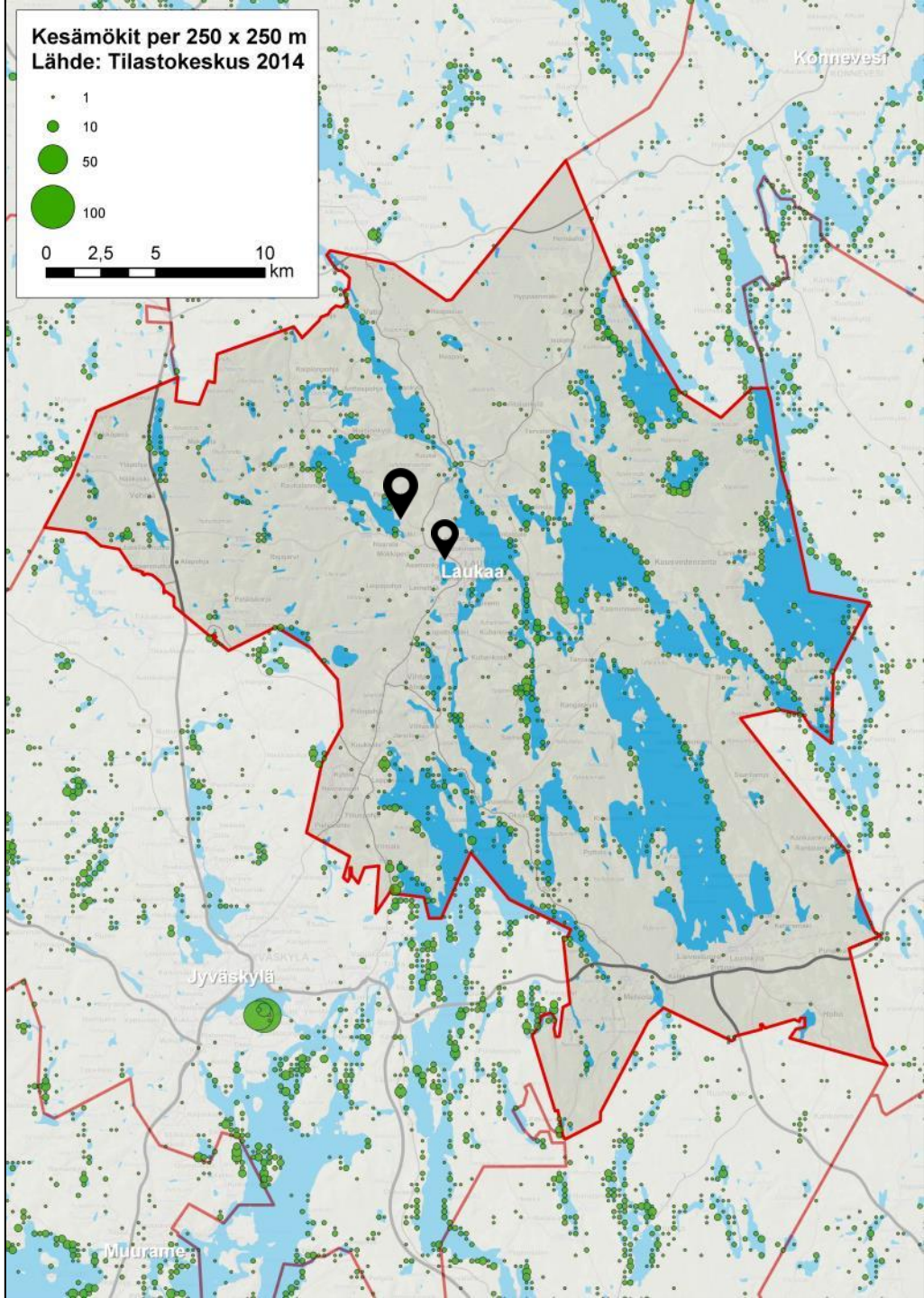
LAUKAALAISTEN TULOTASO, 2014

- Oheisessa kaaviossa on kuvattu asukkaiden tulotasoa (valtioveronalaiset tulot) Laukaassa, naapurikunnissa sekä koko maassa keskimäärin
- Laukaalla asukkaiden tulotaso (27 475 €/vuosi) on hieman koko maan tasoa matalampi, mutta korkeampi kuin muissa naapurikunnissa ja Keski-Suomen kunnissa keskimäärin.

VAPAA-AJAN ASUTUKSEN SIJOITTUMINEN

- Kesämökkejä Laukaassa on noin 1 700
- Kesämökit sijaitsevat pääasiassa järvien rannoilla, erityisesti Laukaan kunnan keskivaiheilla
- Hotellimajoitusta kunnassa tarjoavat Kylpylähotelli Peurunka ja Hotelli Vuolake lähempänä Laukaan kirkonkylää

TYÖPAIKAT

- Oheisella kartalla on kuvattu työpaikkojen sijoittumista Lievestuoreen taajama-alueella
- Yhteensä Lievestuoreen tuntumassa sijaitsee hieman yli 600 työpaikkaa (31.12.2013)
- Noin 40 % työpaikoista on teollisuudessa ja noin 50 % palveluissa; kaupan osuus vain 6 % Lievestuoreen alueen työpaikoista

A black and white photograph of three people sitting on a wooden bench outdoors. They are holding several large, light-colored paper shopping bags. The person on the left is wearing a light-colored jacket and dark boots with buckles. The person in the middle is wearing a dark jacket and light-colored boots. The person on the right is wearing a patterned top and dark boots with buckles. The background is slightly blurred, showing some foliage and a paved area.

KAUPPA JA PALVELUT

VÄHITTÄISKAUPAN MUUTOSTRENDIT

**Kuluttajat:
asenteet ja
demografia**

**Elämykset ja
merkitykset**

Massakulutuksen
loppu
Eriytyminen
Muut kiinnostuksen
kohteet kuin tavara

Nopea tahti
Kaupungistuminen
Pienemmät taloudet
Ikääntyminen
Maahanmuutto

Verkko

**Kaupan
toimintatavat**

Pienemmät myymäläkonseptit
Palvelut
Ylikanavaisuus
Hybridimyymälät
Kuntoilu, terveys ja hyvinvointi
vahvassa nousussa
Pop Upit

Verkkokauppa

Valtasuhteiden muutos: tieto verkossa
ja asiakkaalla, ei tuottajalla tai
kaupalla

Sosiaalinen media: suositukset,
vertaisneuvot

Hintakilpailu

Ylikanavaisuus

Keskusta-alue

- S-market ja ABC
- Apteekki
- Osuuspankki
- Pitopalvelu, Pub
- Keskustahakuisia erikoiskauppoja

Venesatama, uimaranta

Julkiset palvelut (kirjasto, terveysasema)

Rautatieasema

Koulu

Shell Helmisimpukka

PS-luonteva (leipomo/kahvila)

Matkailukeskuksen alue

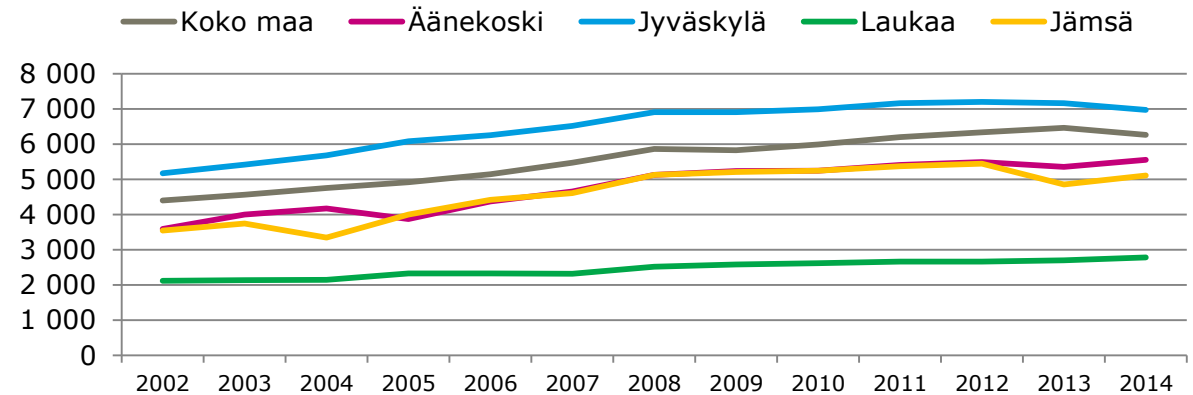
- Laukaanhoivi (kahvila-ravintola, huoltoasema, tavaratalo, siustuspuoti, lasi- ja tehtaanmyymälä yms.)
- Nokkakiven huvipuisto

VÄHITTÄISKAUPAN LIIKEVAIHTO 2014

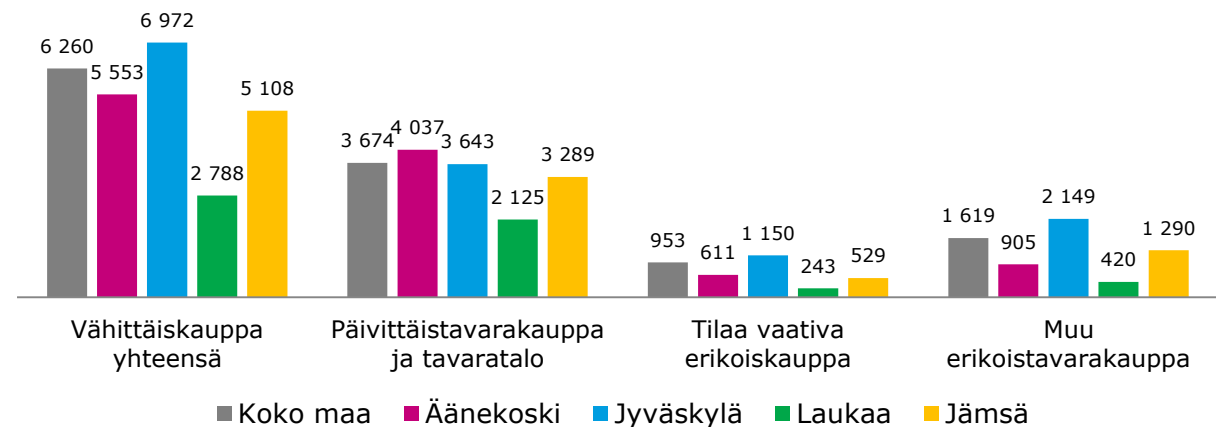
VERTAILUKUNNITTAIN, TOIMIALOITTAIN

- Vähittäiskaupan liikevaihto Laukaassa vuonna 2014 oli n. 52 milj. €
- Asukaslukuun suhteutettuna liikevaihto oli Laukaassa n. 2 790 €/as
 - Koko maassa vastaava luku oli 6 260 €/as
 - Jyväskylässä liikevaihto noin 6 970 €/as
 - Laukaan vähittäiskaupan tarjontaan ja tätä myöden liikevaihtoon vaikuttaa erityisesti Jyväskylän kaupallisen tarjonnan läheisyys: vähittäiskaupan ostovoimaa virtaa Laukaasta erityisesti Jyväskylään
- Laukaalla vähittäiskaupan liikevaihto asukaslukuun suhteutettuna jää kaikilla päätoimialoilla selkeästi koko maan sekä naapurikuntien tason alapuolelle
 - Tyypillisesti erityisesti päivittäistavarakaupassa virtaus kunnan ulkopuolelle on vähäisempää, sillä päivittäistavaraostokset tehdään pääsääntöisesti lähellä kotia; Laukaan tarjonta ei vastaa asukkaiden kysyntään, vaan ostoksia käydään tekemässä naapurikunnissa

Vähittäiskaupan liikevaihdon kehitys 2002-2014 (€/as.)

Vähittäiskaupan liikevaihto 2014 (€/as.)

OSTOVOIMA

- Ostovoima on laskettu erikseen Lievestuoreen asukkaille (n. 3000 asukasta vt 9:n varrella) ja muulle Laukaalle; väestönkasvu on arvioitu Tilastokeskuksen väestöennusteen perusteella ja sen on arvioitu olevan Lievestuoreessa suhteessa yhtä suurta kuin koko Laukaassa keskiäärin
- Asukkaiden ostovoima kasvaa arviolta noin 32 % vuosina 2015-2030
 - Lievestuoreessa ostovoima kasvaa 6,5 miljoonaa euroa ja muualla Laukaassa lähes 35 miljoonaa euroa
 - Lievestuoreessa päivittäistavarakaupan ostovoiman arvioidaan kasvavan 2,5 milj. € ja erikoistavarakaupan vastaavasti noin 4 milj. €
 - Varsinaisten asukkaiden lisäksi ostovoimapotentiaalia kasvattavat erityisesti ohikulkeva liikenne sekä kesäasukkaat

- Ostovoimalaskelmien perusteena on käytetty Santasalo Ky:n kulutuslukuja v. 2012 ja luvut on korjattu vuoden 2015 tasolle vähittäiskaupan toteutuneen liikevaihdon muutoksen mukaisesti.
- Vuoteen 2030 saakka on käytetty seuraavia kulutuksen kasvuoletuksia:
 - Päivittäistavarakauppa 1 %/vuosi
 - Tilaa vaativa kauppa 2%/vuosi
 - Erikoistavarakauppa 2 %/vuosi

Kunnan asukkaat, ostovoima (milj. €)

	PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAN OSTOVOIMA, MILJ. €				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	Milj. €	%
Lievestuore	10,7	11,5	12,4	13,2	2,5	23 %
Muu Laukaa	56,4	61,0	65,5	69,6	13,1	23 %
Laukaa yht.	67,1	72,6	77,9	82,7	15,6	23 %

	TILAA VIEVÄN KAUPAN OSTOVOIMA, MILJ. €				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	Milj. €	%
Lievestuore	3,7	4,3	4,8	5,3	1,6	43 %
Muu Laukaa	19,8	22,5	25,4	28,3	8,5	43 %
Laukaa yht.	23,5	26,7	30,1	33,6	10,1	43 %

	KESKUSTAHAKUISEN ERIKOISTAVARAKAUPAN OSTOVOIMA, MILJ. €				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	Milj. €	%
Lievestuore	5,7	6,5	7,3	8,1	2,4	43 %
Muu Laukaa	30,1	34,2	38,6	43,1	12,9	43 %
Laukaa yht.	35,8	40,7	45,9	51,2	15,4	43 %

	VÄHITTÄISKAUPAN OSTOVOIMA, MILJ. €				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	Milj. €	%
Lievestuore	20,1	22,3	24,5	26,6	6,5	32 %
Muu Laukaa	106,4	117,7	129,4	140,9	34,5	32 %
Laukaa yht.	126,5	140,0	153,9	167,5	41,0	32 %

LIIKETILAN LISÄTARVE

- Liiketilän laskennallinen tarve saadaan jakamalla alueen ostovoima toimialakohtaisella myyntitehokkuudella
- Ostovoimaennusteisiin perustuen Lievestuoreen liiketilantarpeeksi on arvioitu nykyään noin 8 600 k-m² ja kasvua vuoteen 2030 mennessä noin 3 200 k-m²
- Päivittäistavarakaupan liiketilän lisätarve 2015-2030 on arviolta noin 600 k-m² ja erikoistavarakaupan yhteensä noin 2 700 k-m²
- Lievestuoreen asukkaiden ostovoimaa virtaa kuitenkin voimakkaasti erityisesti Jyväskylään, jolloin laskennallinen tilantarve toteutuu myös kunnan ulkopuolella
 - Monipuolistamalla palveluita ja luomalla omaleimaista tarjontaa voidaan ostovoiman virtausta pyrkiä tulevaisuudessa pienentämään; lisäksi voidaan pyrkiä paremmin hyödyntämään ohiajavan liikenteen synnyttämää potentiaalia

Kunnan asukkaat, liiketilän lisätarve (k-m²)

	PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAN TILANTARVE, K-M ²				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	k-m ²	%
Lievestuore	2 500	2 700	2 900	3 100	600	24 %
Muu Laukaa	13 100	14 200	15 200	16 100	3 000	23 %
Laukaa yht.	15 600	16 900	18 100	19 200	3 600	23 %

	TILAA VIEVÄN KAUPAN TILANTARVE, K-M ²				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	k-m ²	%
Lievestuore	2 400	2 800	3 100	3 500	1 100	46 %
Muu Laukaa	12 900	14 600	16 500	18 400	5 500	43 %
Laukaa yht.	15 300	17 400	19 600	21 900	6 600	43 %

	KESKUSTAHAKUISEN ERIKOISTAVARAKAUPAN TILANTARVE, K-M ²				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	k-m ²	%
Lievestuore	3 700	4 200	4 700	5 300	1 600	43 %
Muu Laukaa	19 600	22 300	25 100	28 000	8 400	43 %
Laukaa yht.	23 300	26 500	29 800	33 300	10 000	43 %

	VÄHITTÄISKAUPAN TILANTARVE, K-M ²				Muutos 2015-30	
	2015	2020	2025	2030	k-m ²	%
Lievestuore	8 600	9 700	10 700	11 800	3 200	37 %
Muu Laukaa	45 600	51 000	56 800	62 500	16 900	37 %
Laukaa yht.	54 200	60 700	67 500	74 300	20 100	37 %

MATKAILUN KEHITTYMISTRENDEJÄ

- Hyvinvointimatkailu kasvussa
 - Hyvinvointipalveluiden käyttäjäkunta kasvaa koko ajan Euroopan väestön ikääntyessä ja mm. työn hektisyyden lisääntyessä.
- Kulttuurimatkailussa Suomen ulkomaan markkinoinnin pääkohderyhmäksi nimettyjä ”moderneja humanisteja” kiinnostaa yhä enemmän **paikallinen historia, elämäntavat, ruokakulttuuri ja aidot kokemukset.**
- Tulevaisuuden matkailijat ovat kameleontteja – hybridikuluttaminen yleistyy, esim. ostetaan luksustuotteita halpamatkalla
- Verkosta etsitään paitsi tietoa matkakohhteista niin myös muiden kuluttajien matkakokemuksia – klikktivismi, omien kokemusten jakaminen tärkeä osa matkakokemusta
- Vapaa-ajan paineiden kasvaessa lyhytlomat yleistyvät
 - Kuluttajat omaksuvat snacking-kulttuurin eli haluavat kerätä paljon erilaisia kokemuksia yhden pitkän loman sijaan; samalla matkailijat vaativat tehokkaampaa ajankäyttöä ja ”saumatonta” matkustamista
- Eettisyys ja vastuullisuus
 - Volontouring on tiedostavien matkailijoiden tapa nauttia lomasta; lomalla asutaan hyvin ja syödään hyvin, mutta vapaa-aika käytetään tekemällä töitä paikallisyhteisöjen tai luonnon hyväksi
- Vertaismajoituspalveluiden (kotimajoitus) suosio kasvaa
 - Esim. Airbnb, joka on saanut vahvan jalansijan Suomessakin; Airbnb tarjoaa majoituspalveluita nyt 191 maassa, ja sen kautta on majoittunut yli 50 miljoonaa matkailijaa
- Hipsterilomat on nimetty yhdeksi eurooppalaiseksi matkailutrendiksi
 - Hipsterilomalla tutustutaan paikalliseen kulttuuriin vierailemalla kaupunkikeskustojen ulkopuolisilla alueilla, joissa perinteisten historiallisten kohteiden ja museoiden sijaan kartoitetaan kohteen pop-up-ravintoloiden, vegaanikahviloiden, pikkukauppojen ja käsityögallerioiden tarjontaa (<https://www.likealocalguide.com/>)

KEHITTÄMISEN OSA-ALUEET

- Arki
- Viihde ja vapaa-aika
- Terveys- ja hyvinvointi
- Matkailu ja liikenne

VT9/Kelkkämäentie -risteysalue

Liikenne- ja matkailupalveluita - ohjataan erityisesti Jyväskylän suunnasta tulevat keskusta

- Huoltoasema ja paikallisliikenteen linja-autoasema
- Matkailukeskus (kahvila- ja ravintolapalveluita), Laukaan/Lievestuoreen info- ja matkailupiste
- Pieni päivittäistavarakauppa
- Paikallisia pienyrityksiä
- Automaattiohjautuva sähkökäyttöinen robottishuttle keskusta kerran 15 minuutissa

VT9/Liepeentie -risteysalue

Pienimuotoista liikennepalvelua, ohjataan erityisesti Kuopion suunnasta tulevat keskusta

- Huoltoasema, rekkaparkki

Satama-alue

Vapaa-aikaan, viihtymiseen ja matkailupalveluihin erikoistunut alue

- Ravintola- ja kahvilatoimintaa, "satamakapakka", isot kesäterassit järvinäkymillä, tanssilava
- Kesän avajaiset ja päätös; kesätori, tapahtumia, venetsialaisiltamat - talvella talvirieha koko perheelle
- Liikuntapaikkoja; uimaranta, pöytätennis, beach volley, koripallo, rantafutis, petanque, talvella järvellä luistinrata ja retkiluistelumahdollisuus
- Yleinen (savu)sauna, talvella avantouintia
- Vuokramökkejä

Keskusta-alue

Monipuolinen keskittymä arjen palveluita sekä sopiva sekoitus viihdettä ja vapaa-aikaa

- Arjen peruspalvelut; ruokakauppa, nettikaupan noutopisteitä, pieniä putiikkeja ja tilaa paikallisten yrittäjien kokeiluille (pop up), lounasravintola ja kahvila, parturi- ja kauneudenhoitopalvelut, kotileipomo
- Monitoimitalo, jossa vanhukset ja nuoriso voivat kohdata ja viettää aikaa (elokuvanäytöksiä, harrastekerhoja, kahvila, harrastusvälinevuokrausta, näyttelyitä jne), samassa tilassa myös erillinen etätyöskentelypiste Lievestuoreessa asuville ja asioiville
- Julkiset palvelut tukevat keskustan kaupallista tarjontaa

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Vähittäiskaupan ja matkailun kehitystrendit suosivat paikallisten ja aitojen elämysten tarjoamista. Myös vapaa-ajan merkitys on kasvussa. Nämä luovat mahdollisuuksia Lievestuoreen kehittämiseen niin asukkaiden kuin ohikulkevan liikenteen näkökulmasta.
- Lievestuoreen kehittämiseen keskeisesti vaikuttavana tekijänä on Jyväskylän palvelutarjonnan läheisyys; valtaosa ostovoimasta virtaa nyt ja tulevaisuudessa Jyväskylään
- Lievestuoreen palveluita on kuitenkin kehitettävä ensi sijaisesti kunnan omille asukkaille; Lievestuoreen ja koko Laukaan kunnan kaupalliset palvelut eivät ole tällä hetkellä sillä tasolla, mitä asukasluku edellyttäisi
- Erityisesti kehitettäviä kaupan toimintoja olisivat asukkaiden arjen sujuvuuteen merkittävästi vaikuttavat päivittäistavarakaupan palvelut. Lisäksi alueen viihtyisyyteen ja elinvoimaisuuteen vaikuttaisivat myös keskustaan sekä satama-alueelle sijoittuvat ravintola- ja kahvilapalvelut sekä keskustahakuinen erikoistavarakauppa.
- Valtatie 9:n risteysalueilla sijaitsee liikennettä pysäyttäviä ja palvelevia toimintoja, joiden avulla houkutellaan vierailijoita myös keskusta-alueelle
- Keskustassa ja satama-alueella järjestetään vuodenaikaan sopivia tapahtumia, jotka houkuttelevat niin kesäasukkaita kuin vierailijoita esim. Jyväskylästä

